

Tekes loppuraportti

Fiksu Kalasatama -hankevalmistelu

1.9.2013-31.12.2014

Helsingin kaupunki on määritellyt strategiaohjelmassaan 2013-2016 Kalasataman älykkään kaupunkirakentamisen mallialueeksi. Fiksu Kalasatama hankevalmistelu käynnistyi 1.9.2013 Tekesin Fiksu Kaupunki -ohjelman kärkihankkeena. Hankkeen tavoitteena oli määritellä vuoden 2014 loppuun mennessä keskeiset toimintamallit, rakenteet ja muut edellytykset Fiksun Kalasataman synnylle. Hankkeen pyrkimyksenä oli synnyttää visio ja toimintamalli jatkuvalla kehitysympäristötoiminnalle, joka mahdollistaa Fiksu Kalasatama -kehityshankesalkun toteuttamisen yhdessä kaupunkikonsernin, yritysten, asukkaiden, T&K&I organisaatioiden ja kolmannen sektorin kanssa. Hanketta koordinoi Forum Virium Helsinki kaupungin alihankkijana.

Fiksu Kalasatama -hankevalmistelun aikana on saatu käynnistettyä useita projekteja ja markkinoitua Kalasatamaa Helsingin Smart City -kärkenä sekä kotimaassa että ulkomailla. Ennen kaikkea hanke on onnistunut kokoamaan parin sadan henkilön verkoston (eri alojen asiantuntijoita, yrityksiä, T&K&I-toimijoita, kaupunkilaisia), jotka ovat innostuneet fiksun kaupunginosan kehittämisestä.

Tässä loppuraportissa käydään lävitse hankevalmistelun saavutukset ja keskeinen toiminta.

Fiksu Kalasatama -hankkeen keskeinen tavoite on synnyttää innovatiivisia, digiteknologiaa tai dataa hyödyntäviä palveluita asukkaille. Kehitysympäristön tavoite on kiihdyttää ja mahdollistaa erilaisten fiksujen hankkeiden ja kokeilujen syntyminen alueelle. Fiksu Kalasatama -hankkeen rooli on hankkeiden välinen koordinaatio ja uusien synnyttäminen. Itse hankkeet eivät saaneet rahoitusta hankkeesta, niiden rahoitus oli hankkeiden omistajien (yritykset, kaupunki, yhdistykset) omalla vastuulla.

Hankevalmistelun aikana jo käynnistyneet hankkeet koottiin portfolioksi viiden eri teema-alueen alle. Hankkeiden välisen tiedonkulun ja uusien synnyttämiseksi järjestettiin lukuisia joukko erilaisia tapahtumia ja työpajoja. Myös hankkeista viestiminen on tärkeä osa kehitysympäristön toimintaa.

Vuosien 2013 -14 aikana Fiksu Kalasatama-hankkeen piirissä oli 18 projektia, kokeilua tai hanketta. Useat näistä projekteista ovat vasta aluillaan ja uusia kaupunkipalveluita alkaa syntyä pikkuhiljaa. Esimerkiksi vuosia kehitetyt älykkäät energiajärjestelmät ja yhteiskäyttösähköautopalvelut ovat tulleet ensimmäisten asiakkaiden käyttöön kevättalvella 2015.

Oheisessa kuvassa on hankevalmistelun aikainen Fiksu Kalasatama hankesalkku.

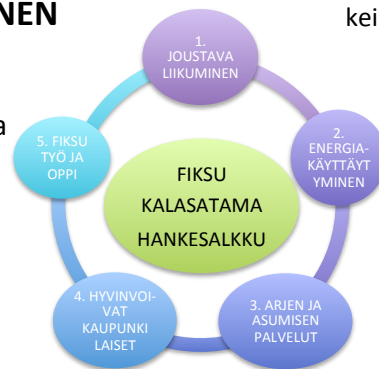
FIKSU KALASATAMA PROJEKTIT 2013-2014

JOUSTAVA LIIKKUMINEN

- Yhteiskäyttösähköautokeilu
- Liikenteen tilannekuvasovellus
- Älyparkkeeraus
- Luonnonkaasutankkaus
- Sähköautoverkko
- Lähilogistiikkapilotti

ENERGIAKÄYTTÄYTYMINEN

- Älyverkot
- Jäteputkikeräys
- Suvilahden aurinkovoimala
- Asukkaiden osallisuustutkimus
- Fregatin ja Fiskarin kodin etäohjaus ja mittarit

ARJEN JA ASUMISEN PALVELUT

- Fisuverkko
- Älykontit lähipalvelupiste
- Kotisatama- fiksua ryhmärakentamista

HYVINVOINTI

- SoTe-aseman palvelumuotoilu
- Kalasatama-identiteetti taiteen keinoin

FIKSU TYÖ JA OPPIMINEN

- 3D City GML-mallit
- Kalasataman tutkivan oppimisen koulu

Käynnissä olevien projektien lisäksi syntyi aito innovaatiopilotti, älykonttikokeilu (syysmarraskuu 2014), jossa Coreorientin (PiggyBaggy-palvelu) toimesta kokeiltiin lähipalvelupistettä yhteistyössä SRV:n, kaupungin ja asukkaiden kesken. Yhteiskokeilu toi Kalasatamaan ympärivuorokautisesti toimivan itsepalvelukirjaston, ruokapiirin jakelupisteen, kierrätystavaroiden keräilypisteen, jaetun lelulaatikon sekä tavarakimppakyydillä kuljetettujen tavaroiden noutopaikan. Runsas käyttäjäpalaute oli positiivista ja erityisesti kirjastopalveluille toivottiin jatkoa.

Fiksu Kalasatama -hanke osti alihankintana Coreorientilta tämän innovaatiopilottin valmisteluun liittyvää työtä.

Kaupungin kehitystoiminnan suuntaaminen Kalasatamaan

Hankevalmistelun yhtenä tavoitteena oli kaupungin oman kehitystoiminnan suuntaaminen Kalasatamaan. Tätä tavoitetta edistettiin luomalla yhteistyöverkostoja kaupungin eri virastoihin ja esittelemällä hanketta. Kaupungin virkamiehiä kymmenistä eri virastoista osallistui projektin järjestämiin työpajoihin, seminaareihin ja pienimuotoisempiin tapaamisiin.

Kalasataman kehitystoimintaa suunniteltiin tiiviisti kaupunkisuunnitteluviraston kanssa älyliikenteen osalta. Rakennusviraston kanssa suunniteltiin energiansäästöä, Tukutorin kehittämistä, valaistusratkaisuja ja sähköautojen parkkeerausta koskevia toimenpiteitä. Opetusvirasto kutsui hankkeen projektipäällikön Tulevaisuuden koulu-ohjausryhmään ja Kalasataman koulun suunnitelmia käytiin useaan otteeseen lävitse. Ympäristökeskus osallistui tiiviisti Kalasataman vision muotoiluun ja uusien hankkeiden suunnitteluun.

Sosiaali- ja terveysviraston kanssa käytiin tiivistä vuoropuhelua rakennettavaan Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen liittyen. Forum Virium toteutti fokusryhmätutkimuksen suunnittelun tueksi tulevan terveys- ja hyvinvointikeskuksen käyttäjien tarpeiden ja toiveiden määrittämiseksi.

Helsingin Energia panosti Kalasataman alueeseen lanseeraamalla Suvilahden aurinkovoimalan sekä kehittämällä uuden kodin etäohjauspalvelun Himan Kalasataman älykkäät energiajärjestelmät –kehityshankkeeseen liittyen.

Kaupungin määrittämät Kalasataman tontinluovutusehdot ovat yksi tehokkaimmista keinoista ohjata älykkään kaupunginosan kehitystä. Tontinluovutusehdoista valmistui vuonna 2014 uusi versio, jossa tarkennetaan älyverkkojen, älykkäiden mittareiden, avoimen datan ja rajapintojen ehtoja Kalasatamaan rakennettavissa kiinteistöissä.

Uutta liiketoimintaa

Fiksu Kalasatama -hankkeen keskeinen tavoite on mahdollistaa uutta liiketoimintaa. Hankkeissa, hankevalmisteluissa, kokeilussa ja työpajoissa on aktiivisesti ollut mukana yli 40 yritystä. Pyrkimyksenä on saada niin suuryritykset kuin start-upit ja kehittäjäyhteisöt toimimaan yhdessä kaupunkiyhteisön kanssa. Työpajatasolla, innovaatiopilotissa ja hankevalmisteluissa tässä on jo onnistuttu. Useat mukana olleet yritykset haluavat Kalasatamasta näkyvän referenssin, joka auttaa kehitettyjen uusien palveluiden viemistä maailmalle. Nyt aloitettu pohjatyö mahdollistaa systemaattisen liiketoiminnan kehittämisen ja yhteistyön yritysten kanssa jatkossa.

Alihankintana toteutettiin data+ älykäs (energia)mittarointi hankevalmistelu (Tyrsky consulting), johon osallistui yli 20 yritystä. Tämä hankehaku ei kuitenkaan toteutunut, mutta lisäsi kentän tuntemusta ja toi uusia ideoita tuleviksi hankeaihioiksi.

Osallisuutta

Fiksu Kalasatama on saanut kaupunkiyhteisöä liikkeelle. Vuoden aikana on järjestetty 15 erilaista hankkeeseen liittyvää työpajaa tai seminaaria eri yleisöille. Työpajoissa on mm. työstetty lähipalveluihin liittyviä hankeideoita, pohdittu älykkäitä koteja ja datapalveluita ja kehitetty Fiksu Kalasatama -visiota. Työpajoihin osallistui paljon sekä suuria että pieniä yrityksiä, tutkijoita eri korkeakouluista ja kolmannen sektorin toimijoita. Asukkaita osallistui myös työpajoihin. Tämän lisäksi he tulivat kuulluiksi Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen käyttäjätutkimuksissa ja lähipalvelupilotin käyttäjinä.

- 15 työpajaa/tapahtumaa järjestetty
- yli 40 yritystä, 4 korkeakoulua osallistunut
- yli 500 henkilöä osallistunut
- Kalasataman asukkaiden luomuosuuskunta syntynyt älykonttipilotin kylkiäisenä

Järjestetyt työpajat/tapahtumat:

Aika ja paikka	Tilaisuus	Kohderyhmä	Osallistujia
12.12.2013, Kellohalli	Fiksu Kalasatama kick-off seminaari	Kaupungin Kalasatamaa kehittävät virkamiehet	70
2/2014, FVH, Helsinki	Kolme asukkaiden sote-fokusryhmätyöpajaa	1)Pienten lasten vanhemmat 2)Työikäiset 3)Vanhukset Tulevan sote-aseman alueelta	30
4.3.2014, Kalasatama	Lähipalvelutyöpaja	Palveluita tarjoavia vähittäiskaupan, ruoka-alan ja lähipalveluiden yrityksiä, tutkijoita ja kolmatta sektoria	20
3-4/2014, FVH, Helsinki	Kaksi Fiksu asuminen asukastyöpajaa	Asukkaat	20
4.3.2014, Kellohalli	Avoin visiotyöpaja	Kalasataman kehittämisestä kiinnostuneet yritykset, asukkaat, tutkijat, muotoilijat	30
6.4.2014, Laituri	Visiotyöpaja ICT-yrityksille	ICT alan suuria ja pieniä yrityksiä	20
4.5.2014, Kaupungintalo	Ohjausryhmän visiotyöpaja	Ohjausryhmän jäsenet	13
5.6.2014, Basement	Visioäänestys FVH:n tupaantuliaisissa	FVH:n sidosryhmät (virkamiehiä, yrityksiä, tutkijoita)	50
4.6.2014, Kuluttajatutkimuskeskus	Älykkäät energiajärjestelmät, mittarointi ja citizen science työpaja	Energia-alan toimijoita ja tutkijoita	13
15.8.2014, Kalasatama	Älykäs mittarointi ja data energiajärjelmässä työpaja	Alan yritykset	25
20.9.2014, Kalasatama	Älykonttiavajaiset	Kaikille asukkaille ja kaupunkilaisille avoin tapahtuma	150
11.12.2014, Hub13, Kaisaniemi	Hankevalmistelun loppuseminaari	Kalasataman kehittäjäyhteisö: yrityksiä, virkamiehiä, asukkaita, tutkijoita, kolmas sektori	100

Ulkopuolista valmisteluapua (Futurice) käytettiin Smart Living työpajoihin. Tutkimusyrittäjä Gemic puolestaan toteutti terveys- ja hyvinvointikeskukseen liittyvät

fokusryhmätutkimukset. (Alihankinnan rahoitti sote-virasto, ei siis näy tämän hankkeen budjetissa).¹

Tämän lisäksi hankkeen piirissä on tavattu pienemmissä kokoonpanoissa useita kymmeniä yrityksiä, tutkijoita ja rahoittajia mahdollisen yhteistyön ja hankkeiden käynnistämiseksi.

Näkyvyyttä

Fiksu Kalasatama -hanke on saanut huomattavasti näkyvyyttä niin mediassa kuin asiantuntija-areenoilla. Hankkeen piirissä olevat toimijat (mm. Tekes, Helsingin kaupungin eri virastot, Helen) ovat vieneet viestiä eteenpäin muun muassa omissa julkaisuissaan. Kansallisella tasolla Kalasatama on jo profiloitunut innovaatioalustaksi ja fiksuksi kaupunginosaksi. Fiksua Kalasatamaa on saavuttanut myös kansainväistä huomiota, sillä sitä on esitelty tiuhaan myös kansainvälisissä Smart City tapahtumissa, ja se on ollut mukana useassa EU-haussa. Fiksu Kalasatama oli näkyvästi esillä Helsingin osastolla Münchenin vuotuisessa kiinteistöalan Expo Real-tapahtumassa.

Vuoden aikana Fiksu Kalasatama on ollut mukana noin 60 eri tapahtumassa ja se on saanut myös julkisuutta:

- Suomessa (15min-1h esitys) yli 20:ssä tilaisuudessa (mm. FinProssa, M3:lla, Uudenmaanliiton tilaisuuksissa, Living Lab tilaisuuksissa ja Aalto yliopistossa)
- Neljä mainintaa Helsingin Sanomissa, Nyt.fi etusivun nosto
- "Case Smart Kalasatama" esitetty 10:ssä kansainvälisessä konferenssissa (Dubaiissa, Bahrainissa, Lontoossa, Gdanskissa, Helsingissä, Tallinnassa, Frankfurtissa, Münchenissä, Barcelonassa)²
- Smart Kalasatama esitelty Kiinan keskustelevisiossa
- 12 kansainvälistä vierailijaryhmää tutustunut "Smart City" Kalasatamaan paikan päällä (mm. Valkovenäjältä, Kanadasta, Hollannista, Saksasta, Ranskasta, Tanskasta, Virosta, Puolasta)
- Fiksu Kalasatama hanke hyväksyttiin mukaan EU:n innovaatiokumppanuusohjelmaan (European Innovation Partnership (EIP), joka tukee verkottumista ja tiedonjakoa EU:n laajuisesti

Visio ja tiekartta

Visioprosessin tavoitteena oli luoda Fiksulle Kalasatamalle kunnianhimoinen tavoite ja tarina yhdessä sidosryhmien kanssa. Visioprosessi aloitettiin 12.12.2013 seminaarissa kaupungin virkamiesten kesken ja visio päätettiin elokuussa 2014 ohjausryhmän kokouksessa. Kaiken kaikkiaan prosessiin osallistui viidessä työpajassa yhteensä noin 200 ihmistä. Lisäksi ympäristökeskus teki vertailuja muiden kaupunkien vastaavien Smart City aluerakennuskohteiden tavoitteista ja kriteereistä, lähinnä ympäristöasioihin liittyen. Projektipäällikkö kävi tutustumassa Abu Dhabin Maasdarin Smart Cityyn³, ja projektiryhmä teki benchmark matkan Kööpenhaminaan, jossa tutustuttiin muun muassa Nordhavenin alueeseen.

¹ Alihankinnan rahoitti sote-virasto, ei siis tämän hankkeen budjetista.

² Suurin osa näistä matkoista oli konferenssien järjestäjien maksamia eli eivät näy tämän hankkeen kirjanpidossa.

³ Bahrainin hallituksen kutsuma ja maksama matka.

Fiksu Kalasatama –hankkeen visio

Fiksu Kalasatama –hankkeen visioksi on valittu ”Tunti lisää omaa aikaa päivään”. Tämä visio on asukaslähtöinen ja lupaa kalasatamalaisille parempaa elämän- ja ajanhallintaa fiksumpien palveluiden avulla. Tavoitteena on säästää asukkaiden aikaa erilaisten resurssiviisaiden palveluiden, kuten sujuvan liikenteen, logistiikan ja lähipalveluiden avulla. Tähän päästään kokeilemalla rohkeasti uudenlaisia urbaaneja palveluita, ottamalla tekemiseen mukaan niin yritykset, kuin asukkaatkin ja pyrkimällä siihen että uudet teknologiat mahdollistavat hyviä ekologisia arjen palveluita.

Fiksu Kalasatama -hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteiksi, joille kaikille voidaan luoda mittarit ja seurata niiden avulla hankkeen etenemistä, määriteltiin lisäksi seuraavat:

- Kalasatamasta rakentuu yksi Euroopan houkuttelevimmista yhteiskehitysympäristöistä, joka houkuttelee kaupunkiin kansainvälistä osaamista, investointeja ja turisteja sekä edistää Helsingin kaupungin kotimaista ja kansanvälistä näkyvyyttä kaupunki-innovaatioiden ja kestäväen Smart City -kehityksen kärjessä
- Palveluiden laadun ja saavutettavuuden parantuminen
- Rakentamisen laadun paraneminen
- Uuden liiketoiminnan kehittyminen ja kasvu ja sitä kautta uusien työpaikkojen syntyminen
- Asukkaiden osallisuuden kokemuksen parantuminen
- Energiatehokkuuden parantuminen

Kehittämisympäristön suunnittelu

Koko hankevalmistelukauden suunniteltiin sitä kuinka Fiksu Kalasatama-innovaatioalusta voisi pitkäjärteisesti toimia kehitysympäristönä.

Aalto-yliopistolta tilattiin Livin Lab ympäristön konseptointi- ja visuaalinen brändäystyö. Kasvutehdas teki kehitysympäristön suunnittelua ja erilaisten taloudellisten toimintamallien arviointia.

Konsultaation ja sitä seuranneen keskustelun tuloksena ohjausryhmä päätti, että Fiksu Kalasatama -hanke, kaupungin strategisena hankkeena, halutaan pitää kaupungin ohjauksessa ja omistuksessa. Ensisijaisena tavoitteena on luoda fiksumpaa kaupunkirakentamista ja palveluita kaupunkilaisille. Näin ollen Kalasataman alue voidaan nähdä kehitysalustana, johon pyritään houkuttelemaan erilaisia toimijoita kokeilemaan uudenlaisia ratkaisuja. Hankkeelle on haettu julkista jatkorahoitusta (6aika innovaatioalustat Helsingin kärkihanke). Keskeinen osa kehitysympäristötoimintaa jatkossa on Living Lab tilan avaaminen Kalasatamaan.

Hankkeessa mukana olleet

Fiksu kalasatama -hankevalmistelun ohjausryhmän puheenjohtajana toimi kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä. Hankkeen vastuullisena johtajana toimivat kehittämispäällikkö Kyösti Oasmaa talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosastolta (1.9.2013 – 30.11.2013) ja projekti johtaja Hannu Asikainen kaupunginkanslian aluerakennusyksiköstä (1.12.2013 – 31.12.2014). Ohjausryhmän jäsenet olivat Tuomas Hakala (kaupunkisuunnitteluvirasto), Pekka Koponen (Forum Virium), Ifa Kytösaho (asuntotuotantotoimisto), Kari Halinen (Kalasataman Palvelu Oy), Atte Kallio (Helsingin Energia), Markku Raitio (kaupunginkanslia, tietotekniikka- ja viestintäosasto), Santtu von Bruun (kaupunginkanslia, elinkeino-osasto), Sami Sahala (kaupunkisuunnitteluvirasto), Mervi Pulkkanen (Tekes), Sami Haapanen (kiinteistövirasto) ja Roope Ritvos (Forum Virium). Forum Virium puolella hanketta johti projektipäällikkö Veera Mustonen ja työryhmän jäseninä olivat Kaisa Spilling, Roope Ritvos, Anne-Mari Sandell ja Pekka Koponen.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui 10 kertaa hankevalmistelun aikana.

Hanketta tukivat aktiivisesti myös Virpi Mikkonen (Tekes), Perttu Lahtinen (Helsingin Energia), Kimmo Heinonen (kaupunginkanslian elinkeino-osasto) ja Mira Jarkko (ympäristökeskus).

Yritysten puolelta Fiksu Kalasatama -hankkeessa olivat erityisen aktiivisesti mukana SRV, Coreorient (start-up), ABB, Itella ja WiTrafi (start-up), Helsingin energia ja Fingrid.

Fiksu Kalasatama -hankkeen jatko

Hankevalmisteluvuosi on osoittanut, että meren rannalla keskeisellä paikalla sijaitseva aluerakennuskohde, Kalasatama, soveltuu erinomaisesti Smart City-kehitysympäristöksi. Kansainvälinen mielenkiinto sekä yritysten, asukkaiden ja tutkijoiden halukkuus lähteä uudella tavalla mukaan Kalasataman kehittämiseen on osoittautunut hyvin vahvaksi. Fiksu Kalasatama on jo lyönyt itsensä läpi konseptina ja tätä jo tehtyä työtä kannattaa vahvistaa tavoitteiden saavuttamiseksi. Vaikka Fiksu

Kalasadama -hanketta toteutetaan Kalasatamassa, silti keskeinen tavoite on, että kokeillut palvelut leviävät nopeasti myös muualle kaupunkiin ja maailmalle hankkeissa mukana olevan partneriverkoston välityksellä.

2015-2017 Rahoitus Helsingin 6Aika Innovaatioalusta kärkihankkeena

Fiksu Kalasadama-hanke jatkuu vuoden 2015 tammikuusta 3-vuotisena Helsingin 6Aika innovaatioalusta kärkihankkeena. Hankkeelle on tarkoitus ohjata rahoitusta noin 900 000 euroa vuosien 2015 - 2017 aikana. 6Aika-ohjelmassa Fiksusta Kalasatamasta kehitetään kansainvälisesti tunnistettu Smart City- innovaatioalusta. Kehittämisen kohteena ovat erityisesti innovaatioalustan menetelmien vakiinnuttaminen sekä uusien kaupunkikehityksen osallisuuskeinojen kehittäminen.

Forum Virium Helsinki koordinoi edelleen Fiksu Kalasadama kehitystyötä. Hankkeen johtoryhmä muodostetaan Helsingin kaupungin edustajista. Rahoittajan puolelta hanketta hallinnoi nimetty 6Aika ohjausryhmä.

Living Lab -tilaa ja yhteistyötä on suunniteltu SRV:n kanssa Suvilahden alueella. Suunnitelmissa on avata Living Lab tila syksyllä 2015.

Alkavia uusia projekteja

Hankevalmistelun aikana on pohjustettu lukuisia uusia projekteja käynnistyviksi Kalasadaman alueella.

Osana 6Aika -ohjelmaa Kalasatamana suunnitellaan useita säännöllisiä kaupunkiyhteisöä osallistavia kehitystapahtumia, kuten hackatoneja ja haastekilpailuja esimerkiksi energiankulutukseen liittyen.

Kalasadaman terveyst- ja hyvinvointikeskuksen tueksi on suunniteltu pilottiohjelmaa, jossa kokeiltaisiin uudenlaisia terveydenhoidon digitaalisia ratkaisuja.

Kaupungin innovaatorahastoon jätettiin tammikuussa 2015 "Joustotilat"-hakemus, jossa tavoitteena on luoda uudenlainen tapa tarjota kaikenlaisia tiloja asukkaiden ja työntekijöiden käyttöön Kalasatamassa. Kalasadaman tuleva tutkivan oppimisen alasteen koulu ja kaupungin kirjasto ovat muun muassa mukana fiksussa tilojen jakamispalvelun kehittämishankkeessa.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston kanssa on sovittu useiden Mobility as Service kokeilujen pilotoinneista Kalasatamassa, mikäli hankkeisiin saadaan rahoitusta. Helsingin kaupunki on käynnistänyt avoimen 3D-kaupunkimalli -hankkeen (CityGML), jonka pilottikohteeksi on suunniteltu Kalasatamaa.

Tämän lisäksi Fiksu Kalasadama -hanke on ollut aktiivisesti mukana kolmessa EU-hankevalmisteluprosessissa. Fiksu Kalasadama -hanke vastasi Helsingin osalta Horizon2020 SCC-1 Lighthouse 2014 haun valmistelusta kolmenkymmenin partnerin EU-konsortiossa. Hanke oli mukana myös valmistelemaan älyliikenneaiheista Empoweria sekä Tallinnan ja Helsingin välistä Smart City FinEst-hanketta. Näistä hankkeista kaksi viimeistä toteutuu ja osa niiden kehitystyötä suunnataan Kalasatamaan. Kevään 2014 Horizon2020 hauissa Kalasadama on niinkään mukana muutamassa kansainvälisessä projektikonsortiossa, joissa pyritään kehittämään muun muassa asioiden internet- (IoT) palveluita kaupunkilaisille.